

5. Lysanets Yu., Bielialieva O., M. Melaschenko Medical English for Academic Purposes. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. 312 p.

Анотація: У статті подано методологічний алгоритм опанування комунікативної компетентності у процесі викладання курсу фахової англійської мови для науково-педагогічних працівників та здобувачів ступеня доктора філософії у медичних вишах. Розроблено цикл дидактичних демонстративних матеріалів, спрямований на вдосконалення навичок професійної комунікації у процесі викладання фахової англійської мови у медичних вишах.

Ключові слова: комунікативна компетентність, англійська мова для професійних цілей, викладачі, аспіранти.

СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СЕМІНАРСЬКИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ЦИКЛУ «ХІРУРГІЯ»

**Віталій Ляховський, Іван Немченко,
Олександр Ковальов, Олександр Люлька,
Віктор Чуприна**

*Вищий державний навчальний заклад
України «Українська медична стоматологічна академія»
м. Полтава, Україна*

Ключові слова: лікар, клінічне мислення, вміння, клінічний розбір.

Анотація. В результаті запропонованої системи при проведенні семінарських та практичних занять у студентів формується здатність комплексного аналізу клінічних ситуацій, відбувається формування у майбутніх лікарів

відповідних знань, умінь, засвоєння практичних навичок, поглибленого і систематизованого підходу до можливостей нових діагностичних методів і принципів лікування.

Молодому лікарю в його практичній діяльності часто бракує інформації про ті прояви захворювання, які не вкладаються в рамки відомих йому форм. Як результат, створюється складна картина взаємозв'язків конкуруючих, супутніх, ускладнюючих чинників захворювання, які тісно переплітаються один із одним.

Тому формування у майбутнього лікаря клінічного мислення є одним з найважливіших завдань під час його професійної підготовки. Це завдання повинно розв'язуватися на навчальних заняттях усіх видів. Широкі можливості для розвитку клінічного мислення у студентів VI курсу надають практичні заняття і семінари з курсу хірургічних хвороб.

Залежно від мети таких занять їх можна умовно розділити на шість основних видів: моно – політематичні обходи, діагностичні й хірургічні розбори, діагностичні і хірургічні семінари. В загальноклінічній лікарській практиці такий розподіл обходів на два типи є, певною мірою, умовним, але стосовно навчальних занять він корисний.

Диференціація обходів дозволяє виявити недостатнє знання студентами деяких питань, у разі монотематичного обходу це виявляється при виборі протоколу лікування, а у разі політематичного – при постановці остаточного діагнозу. В обох випадках особливо незрозумілі питання діагностики і лікування виносяться на відповідний діагностичний або лікувальний розбір, з метою поглибленого вивчення конкретної клінічної ситуації.

Структура занять при вивченні теми поділяється на два етапи. У структуру занять першого етапу навчання входять контрольні питання з вибраної теми. Студентам пропонуються карти орієнтовної основи дій, перелік відповідної додаткової літератури. В цей час у них формується здатність комплексно аналізувати конкретну клінічну ситуацію. Індивідуальний

контроль і самоконтроль здійснюються в процесі рішення студентами задач конструктивного типу, а також типових ситуаційних задач і тестів на підстановку.

На другому етапі вивчення теми основним є виділення провідного синдрому та його обґрунтування в аналізі картини захворювання у хворого. Складність тут полягає в різноманітності комбінацій патологічних процесів, їхній гетерогенності, переплетінні симптомів і ознак хвороби.

Особливу увагу ми приділяємо клінічним розборам в ході яких аналізуються помилки у виборі медикаментозних препаратів, а також причини неефективності призначеного лікування. На завершальному етапі теоретичних семінарів розглядаються питання, що вимагають розуміння теми в цілому та встановлення зв'язків з іншими дисциплінами.

Також широко використовуються задачі на диференціацію із застосуванням діагностичних і тактичних алгоритмів, розв'язуються проблемні нетипові ситуаційні задачі з одноступінчатим і багаступінчатим рішенням. На такі семінари виносяться питання, що деталізують діагностичні і хірургічні аспекти захворювань. На заключний контроль знань виносяться питання і задачі, які спрямовані на формування у майбутніх лікарів відповідних знань, умінь, засвоєння практичних навичок, поглибленого і систематизованого підходу до можливостей нових діагностичних методів і принципів лікування хворого на основі сучасних уявлень про фармакокінетику і фармакодинаміку, досягнень хірургії.

Таким чином, систематичний метод вивчення різних тем, продуманий розподіл матеріалу кожної з них, ретельний підбір питань і задач, у відповідності до мети кожного заняття забезпечує високий рівень управління пізнавальним процесом і дозволяє створити уніфіковану систему семінарських і практичних занять.

Summary. The proposed system results in the ability of students to perform complex analysis of clinical situations during

the seminars and practical classes, to form the future doctors' appropriate knowledge, skills, to master practical skills, to systematize approach to the new diagnostic methods and principles of treatment.

Key words: *doctor, clinical thinking, skills, clinical analysis.*
